

113. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig:

La/p La

1973.szeptember 28.

- 103. műszaki filmfesztivál
- 104. othello
- 105. hazaérkezett horgos gyula
- 106. időjárásjelentés
- 107. befejeződött a történész konferencia
- 108. hazaérkezett a partizánszövetség küldöttsége
- 109. nemzetközi tanácskozás
- 110. európai minőségügyi szervezet
- 111. hazaérkezett szépölgyi zoltán
- 112. dr.csanádi györgy
- 113. hírjegyzék .

/mti/

--

-74-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

M 2120

v

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 29.

bb.1. Ünnepi filmbemutatók a budapesti művészeti heteken

1 r-/gk/p hi hgy

1973. szeptember 29.

a „hetedik művészet,, értékes bemutatósorozattal képvisel-
teti magát a főváros centenáriumát köszöntő őszi művészeti seregszem-
lén. a nyitó film szabó istván „tüzoltó utca 25,, című színes pro-
dukciója, amelyet a vörös csillag filmszínházban vetítenek elő-
ször a nézők előtt. a történet főszereplője egy lebontásra ítélt
pesti ház lakója, akik együtt élték át a multat ,a háborukat, üldöz-
tetéseket s együtt érték meg a felszabadulást.

Larissza sepityko rendezte a „te és én,, című szovjet fil-
met.a történet főhőse orvos ,aki hátat fordít a kutatómunkának,
hogy a svéd nagykövetség orvosa lehessen. ettől reméli magán-
élete problémáinak megoldását. hamarosan rádöbben azonban,hogy
elrontotta az életét,hiányzik a kutatás izgalma,szenvedélye.
otthagya állását és visszatér szibériába a hivatásához...

a filmművészet élő klasszikusának,fellininek új filmje ,a
„fellini -róma,, furcsa ,egyéni hangvételű alkotás . egyik kri-
tikusa szerint „hatalmas vászon fellini kézjegyzével,,. képek
halmaza,amelyeken a kendőzetlen róma két * magnéziumvillanás
között megmutatja tegnapiját,jelenét -ugyanakkor önletrajzi riport.

/folyt köv ./

-1-

NA

bb.1. Ünnepi filmbemutatók ....folyt /p

stanley kramer, a „megbilincseltek,, az „ítélet nürnbergben,, a „bolondok hajója,, rendezőjének neve ismerős a magyar közönség előtt. „áldd meg az állatokat és a gyermekeket !,, című filmje hatásos „őszinte tiltakozás az erőszak ellen,s a hamis amerikai pedagógiai célkitűzések leleplezése.

az utolsó premier luchino visconti „elátkozottak,, című alkotása . a komor történet a viscontira jellemző aprólékos, hitelen atmoszféra-teremtés jegyében zajlik. egy dús gazdag család erkölcsi és fizikai széthullását, szétzüllését idézi fel a hatalomra törő fasizmus éveiben. a háttérben ott húzódik a „hosszú kések éjszakája,, - az ss-ek hirhadt leszámolása az sa-val is. a főszereplők között található a néző a svéd ingrid thulint, a z angol dirk bogarde-ot és a német helmut bergert. /mti/

--

bb.2. hétfőn Lottó jutalomSOROLÁS 1110 nyereménnyel

1 kft /gg/p hgy

1973. szeptember 29.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság hétfőn rendezi a Lottó szeptemberi jutalomSOROLÁSÁT. a húzáson a 36 játékhet szelvényei vesznek részt, s közöttük összesen 1110 nyeremény talál gazdára. főnyereménye : 2 zsiguli személygépkocsi és 7, egyenként 80.000 forint értékű lakberendezési utalvány .

az igazgatóság összeállította a Lottó sorsolások jövő havi menetrendjét. e szerint október 5-én mórótt, 12-én kapuvárott, 19-én nagyatádon, 26-án pedig jászladányban húzzák a Lottó esedékes heti nyerőszámaikat. /mti/

--

bb.3. pécsi főiskolai tanár érdekes felfedezése : alapy gáspár volt a szigetvári küzdelem krónikása

vid/p ká hgy

1973. szeptember 29.

szigetvár 1566-os hősi védelméről, zrinyi miklós és vitézeinek drámai küzdelméről az esemény után két évvel latin nyelvű emlékirat jelent meg bécsben. ennek forrása egy horvát nyelvű krónika volt, amelynek szerzője maga is részt vett a harcban. az ismeretlen krónikás kilétéről évszázadok óta - ma is - vitatkoznak a magyar és a horvát történészek. dr. tóth istván, a pécsi tanárképző főiskola docense, aki korábban tisztázta az árgirus királyfi című széphistória szerzőjének kilétét és kiderítette janus panonius eredeti nevét, most azonosította a négyszáz évvel ezelőtti szigetvári krónikást.

/folyt köv ./

-2-

NA'

bb.3. pécsi főiskolai .....folyt /p

zrinyi kirohanását, a szigetvár elestét mindössze négyen élték túl, vagyis az ismeretlen történetírót köztük kell keresni. orsics istván nem jöhet számításba, mert török fogságban meghalt. ugyisintén kizárható a körből cserenkó ferenc, zrinyi komornyikja és geréczy bertalan, egy baranyai születésű szolga, mivel a várdédelem szakszerű leírása feltétlenül katonáemberre, méghozzá vezető tisztre vall. s alapy gáspár pontosan ilyen ember volt. zrinyi miklós nővérének, margitnak a fia és egyben zrinyi helyettese, akivel a vezér minden hadászati tervét megbeszélte. így valóban - mint a bécsi emlékirat utal rá -, nemcsak szemlélője, hanem alkotója, is volt a várdédelemnek. zrinyi beszédébe beleszótt a saját személyét is : „mindnyájatoknak tudtára adom, hogy ha engem elragad a halál, akkor helyemre és az én képemben unokatestvéremet, alapy gáspárt teszem,,.

ezek a tények, valamint más szövegrészek, illetve nyelvészeti és életrajzi adatok egyértelműen azt bizonyítják, hogy a történelmi és irodalmi vonatkozásban egyaránt jelentős horvát nyelvű krónika szerzője alapy gáspár, aki kitűnően ismerte a különböző horvát nyelvjárásokat. maga is részt vett zrinyi kirohanásában, és a küzdelem vége felé visszafutott a várba, szolgaruhába bujt és elrejtőzött. a törökök rátaláltak, de szolgafélének gondolván, megkegyelmeztek neki. később zrinyi györgy kiváltotta a rabságból. 1573-ban dicstelen szerepet vállalt: a horvát bán megbízásából kegyetlenül leverte a horvátországi parasztfelkelést. érdemeiért hamarosan horvát banná nevezte ki a király. 1584-ben halt meg, azaz tizennyolc évvel élte túl szigetvár elestét, zrinyinek és társainak hősi halálát. /mti/

--

bb.4. pályaválasztási hetek a budapesti általános és középiskolákban

1 zsu/gk/p hi la

1973. szeptember 29.

a budapesti pályaválasztási intézet immár hatodszor rendezi meg - október 15-től január 31-ig - a budapesti pályaválasztási heteket. a már hagyományossá vált programsorozat célja, hogy még a tanév első félévében tájékoztassa az általános és középiskolák végzős diákjait a továbbtanulási, elhelyezkedési lehetőségekről.

/folyt köv ./

-3-

MA'

bb.4. pályaválasztási .....folyt /p

az általános iskolák hetedik-nyolcadik osztályos tanulónak - körülbelül 32.000 gyereknek- például az általános iskolából kikerülő gyerekekkel a „kitárt ajtók”, című film a népművelői hivatást, a „s amitől szebb lesz a világ”, című film a budapesti zenei gimnáziumban folyó munkát, oktatást ismerteti meg. érdekes filmekbe mutatják be ezenkívül a különböző iparágakat, így például a cipőipart vagy néhány szakmát, mint az öntő, a nyomdász, a kovács, a szabó, a villanyszerelő és a kőműves foglalkozásokat.

a középiskolák harmadik-negyedik évfolyamára járóknak - mintegy tízezer budapesti diáknak - is rendeznek az előadások mellett filmvetítéseket. a számukra összeállított pályaválasztási filmek között szerepel az „érettségi után”, című, amely egy 1966-ban maturált osztály tagjait mutatja be, azt, hogy milyen tervekkel indultak az életbe és mi valósult meg álmaikból, hogyan élnek, mik a céljaik, lehetőségeik. a „metamorfózis”, című film az orvosi pályára készülőknél bemutatja milyen nehéz az az út, amely az emberek gyógyításához vezet. lesz olyan film is, „tisztavatás”, címmel, amely a hivatásos katonai pályával ismerteti meg az érettségizőket. akik szeretik a műemlékeket, műkincseket, szobrokat, tanulmányozhatják a kőfaragók, szobrászok, falfaragók szép, értékes munkáját, a városligeti fák alatt, című filmből. újabb kezdeményezés -- s várhatóan segíteni fogja a pályaválasztást -, hogy az egyetemek, főiskolák meghívják a középiskolásokat, s helyben ismertetik meg őket a z egyetemi élettel.

a szakmunkástanuló iskolák munkájának és az egyes szakmák bemutatásának érdekében a fővárosi pályaválasztási intézet a munkaügyi minisztériummal, valamint a nagyvállalatokkal közösen kiállításokat szervez. a kiállításon a szakágazatok szakmunkástanulójának vizsgamunkáit mutatják be, amelyeket a vas-és fémipari, vegyipari, textilipari, ruhaipari, bőripari, nyomdaipari, faipari, építőipari szakmákban készítettek. ilyen kiállítás lesz a Ganz mávág művelődési házában október 1-től január 31-ig, melyen a vasipari szakmákat mutatják be, a 30-as számú ipari szakmunkásképző intézetben pedig november 1-től december 31-ig az egyéb szakmák termékeivel ismerkedhetnek a tanulók. /mti/

-.-
-4-

bb.5. nemzetközi diplomatikai kongresszus

i mir /gg/p hgy

1973. szeptember 29.

hétfőtől budapesten, az akadémián tartja iv. kongresszusát a középkori oklevelek tanulmányozásával foglalkozó tudományág legrangosabb testülete, a nemzetközi diplomatikai bizottság, a hatnapos tanácskozás részvevői - 21 ország 120 tudósa és több mint félszáz hazai szakember - 55 előadás keretében ismerkednek európa középkori multjának legfrisebb kutatási eredményeivel.

a kongresszus fő témája a mai kormányok őseinek, a középkori fejedelmi kancelláriák kialakulásának története. évszázadokkal ezelőtt ezeknek a kancelláriáknak a tevékenysége alapján fejlődött ki az adatokat rendszerező történetírás, s ezek voltak a anyagnyelvek megteremtésének első „műhelyei”, s egyebek között erre utal az osztrák és nyugatnémet kormányfők kancellár elnevezése.

magyarországon az első kancellári hivatal megszervezése az éppen 800 évvel ezelőtt megkoronázott iii. béla nevéhez fűződik. a kongresszus résztvevői ennek emlékére a király egykori esztergomi palotájában tartják meg a rendezvény ünnepélyes záróülését. /mti/

-.-

bb.6. feltárják a fejér megyei földvárakat

vid/p ká hgy

1973. szeptember 29.

fejér megyében az ősi erődítmények valóságos láncolata húzódik a föld mélyén: Lovasberény, pákozdi, sárbogárd, aba, kajászó, székesfehérvár határában bronzkori földvárak maradványai tanuskodnak arról, hogy már abban az időben is népes volt a terület. a földvárak közül az egyik legrégebbi igaron található feltárására, kutatására a székesfehérvári istván király múzeum régészei ásatásokat folytattak. megállapították, hogy az erődítmény a síó akkori árterületéből kiemelkedő részén épült, magas földfalakkal, mély védőárokokkal. a közepe táján széles árok osztotta két részre, s mindkét részen tapasztott, padozatos cölöpházakat öleltek körül a várfalak. sokáig virágzott az élet az igari földvárban: erről tanuskodnak a leletek, az egykori házak, tüzhelyek, kemencék maradványai, a kő- és csontszerszámok, hulladékok.

/folyt köv ./

-5-

bb.6.feltárják.....folyt /p

a földvár idősámitásunk előtt a 17-18.században, mintegy három és fél évezreddel ezelőtt épült,abban a korban,amikor már megkezdődött az ősközösség felbomlása ,az osztálytagozódás kialakulása.

az igari földvár annak a település-rendszernek volt a része, amelyik a kárpát-medence középső részén húzódott .

fejér megye földvárainak kutatását az istván király muzeum folytatja ./mti/

--

bb.7. a nőgyógyász tanácsai a fogamzásgátló tabletták használatához

i mir /tr/p hi la

1973. szeptember 29.

hétfőn, október 1-én lép életbe az egészségügyi miniszter rendelete a hormonális hatású fogamzásgátló szerek általános orvosi gyakorlatban történő alkalmazásáról. ezentul, mint ismeretes, a hazánkban forgalomban lévő antibébi-tablettákat - gondos mérlegelés alapján - a körzeti és az üzemorvosok is felírhatják minden 18. életévét betöltött nő kérésére. a rendelet hatályba lépése kapcsán dr. zoltán imre egyetemi tanárt, a semmelweis orvostudományi egyetem 11.es nőgyógyászati klinikájának igazgató professzorát kérdezte meg az mti munkatársa : mik a szakorvos eddigi tapasztalatai, milyen tanácsokat tud adni a hormonális hatású fogamzásgátló szerek alkalmazásához.

- sajnálatosan ezeknek a gyógyszereknek a használatát az utóbbi időben magyarországon sok túlzás és indokolatlan félelem kíséri - mondotta a professzor -. egyesek fejfájásra, hányingerre , mások hizás vagy fogyás miatt panaszkodnak, s már a kezdet kezdetén abbahagyják a tabletták szedését. sokan ezekből a ritka kezdeti tünetekből általánosítva meg sem kísérlik a gyógyszeres fogamzásgátlást.. pedig nagyon is természetes tünetekről van szó.ugyanis nincs a világon olyan gyógyszer, amely minden ember szervezetére egyforma hatással lenne.néha a legegyszerűbb fájdalomcsillapító - még egy kalmopyrin is - kiválthat kellemetlen mellékhatásokat, s ez alól egyetlen gyógyszer sem kivétel.a fogamzásgátló tabletták ennek ellenére minden egészséges emberre teljesen ártalmatlanok.más kérdés,hogy az emberek gyógyszerérzékenysége egyénenként mennyire változó.

/folyt köv ./

-6-

NA

bb.7. a nőgyógyász ...folyt /p

-ezeket a tablettákat ma már millió számra szedik szerte a világon, és a tapasztalatok mindenütt megnyugtatók: 100 nő közül legfeljebb hárman-öten éreznek valamilyen mellékhatást, ami semmivel sem gyakoribb, mint a többi gyógyszer esetében. a magyar fogamzásgátló tabletták - az infecundin és a bisecurin- pontosan azokat az alapanyagokat tartalmazzák, mint a világ bármely más hasonló készítményei. ezek a hormonális anyagok tökéletesek, s ha elvétele valamilyen mellékhatást kiváltanak, annak magyarázata nagyon egyszerű: az egyik ember szervezete az egyik alapanyagra, a másiké a másikra érzékeny, és az esetleges mellékhatás mindössze a szervezet által kevésbé türt alapanyag mennyiségétől függ. ezek a tünetek azonban csak a védekezés kezdetén, átmenetileg jelentkeznek, és egy-két hónap után meg is szűnnek.

-a közhiedelemmel ellentétben fogamzásgátló szereink nem okoznak tromبózt . káros hatásnak lehetnek viszont azok számára , akiknek korábban embóliás megbetegedése, vagy tromбóza volt . bizonyíték ugyan erre sincs , de a klinikusok szerint soha sem árt az óvatosság . a most hatályba lépő rendelet ezért írja elő részletesen , melyek azok a betegségek, amelyek esetében nem tanácsos a tabletták szedése. az orvosnak pedig kötelessége meggyőződni arról, - ha kell, alapos laboratóriumi és szűrővizsgálatok útján is -, hogy a gyógyszerért jelentkező nem szenved-e az ellenjavallatok listáján szereplő valamilyik betegségben.

végeredményben a tabletták használata - a kezdeti ,néha kellemetlen kísérő tünetekkel együtt is - biztonságosabb és egészségesebb, mint az erőszakos műtéti terhességmegszakítás. s végül, ami a legfontosabb : mindenki a lehető legpontosabban tartsa be a gyógyszerek szedését, mert a hormonális fogamzásgátló tabletták a legkisebb kihagyás esetén is fokozzák a visszafojtott fogamzóképeséget- fejezte be nyilatkozatát zoltán imre professzor. /mti/

--

NA

-7-

bb.8. prémium a kiskunfélegyházi libahizlálókknak

vid/p ká hgy

1973. szeptember 29.

fellendült a kiskunfélegyházi háztáji májlibahizlálás, több kövér libátkap a feldolgozó ipar, mint bármikor korábban. ebben nagy része van a helyi termelészövetkezet és a tömők között kialakult ujszerű tapasztalatnak. otthoni hizlálásra a tsz szerzi be a libát, adja a kukoricát, sőt termelési előleget is folyósít. az értékesítés is a közös útján történik. a hizlalt libák májának átlagos súlya eléri a 40 dekát. így a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalat jóval több májat exportálhat. a 23 dekán felüli májsúly után prémium illeti a termelőt. ilyen címen csak a félegyháziaknak egymillió forintot fizettek ki. a nagy szezon most kezdődik: 170 udvarból érkezik a vágnivaló. /mti/

--

bb.9. gépkocsikból lopott -öt évi szabadságvesztés

t bc/pá/h1 hgy

1973. szeptember 29

munkahelyét önkényesen otthagya, majd sem állandó, sem alkalmi munkát nem vállalt és sorozatos blüncselekményeket követett el dévényi gyula 45 éves budapesti lakos. a főváros v., vii., és viii. kerületében felfeszítette parkirozó személygépkocsik ablakait, s a járművekben talált használhatónak ítélt dolgokat elemelte. így ellopott különféle ruhameleket, rádiókat, fényképezőgépet, és más használati tárgyakat. ezek egy részét eladta, s a z érték kapott pénzből fedezte létfenntartását. dévényi korábban ingatlankezelő vállalati kömvészként dolgozott, s abban az időben elvállalta, egy kisebb pince felépítését. anyag-vásárlásra előlegül felvett ezerforintot, az építéshez azonban semmiféle anyagot nem szerzett be, a munkát nem végezte el, a pénzt pedig elköltötte.

a központi kerületi bíróság dévényi gyulát -a többi között figyelembe véve, hogy speciális visszaeső - öt évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

-8-

NA

bb. 10. olcsóbb lett az agfa film

i sb/tm/il hgy

1973. szeptember 29.

az ofotért vállalat kitűnő külföldi üzleti kapcsolatainak legujabb eredménye, hogy az nszk-beli agfa-cég átlagosan 8 százalékkal olcsóbban szállítja magyarországra a gyár amatőrfilmjeit. az ofotért az engedményt teljesen átengedi végleges árleszállításként a fotoamatőröknek. így október 1-től 11 féle amatőr agfa-film átlagosan 8 százalékkal olcsóbban kerül forgalomba. többek között az agfa isopan f. 6x9-es fekete fehér negatív film 40 helyett 36 forintba, az agfa color ct 18 fordítós dia film 153 helyett 139 forintba kerül.

az árleszállítás több mint egymillió forint megtakarítást jelent az agfa-filmre fotozó amatőröknek. /mti/

--

bb. 11. árleszállítás önköltségcsökkentéssel - október 1-től 10-15 százalékkal olcsóbban árusítanak több mezőgazdasági vegyszert

i sb/tm/il hgy

1973. szeptember 29.

a budapesti vegyiművek dolgozói a termelés korszerűsítésével és volumenének növelésével több terméküknél megteremtették a gazdaságosabb gyártás feltételeit. az önköltségcsökkentéssel elért eredményt - a vállalat kereskedelempolitikai céljaival meggyegyezően - a mezőgazdasági termelők javára, árengedményként érvényesítik. nemrégiben a safidon 40 wp rovarölőszert és az olitref ec kertészeti és szántóföldi gyomirtószert árát csökkentették, s most újabb három termékük árát mérsékeltek 10-15 százalékkal. elhatározásukról megállapodást kötöttek az agrotársasággal, s így október 1-től lép életbe az árcsökkentés a wuxal permettrágya, a basudin 5 g., a basudin 10 g árusításánál. a vállalat tervei szerint rövidesen sor kerülhet a hungária k-64 gyomirtószert fogyasztói árának mérséklésére is.

az éves forgalom alapján a wuxal és a basudin árának csökkentése 10-11 millió forintos megtakarítást jelent a mezőgazdasági termelőknek. /mti/

--

NA 10³⁰

- 9 -

bb. 12. egymillió tűzhelykapcsoló egy szalagról

vid il hgy

1973. szeptember 29.

a kontakta alkatrészgyár szentesi gyáregységében új nszk gyártmányú szerelőszalag kezdte meg a próbatermelést amelyről évente egymillió hét fokzatu villanytüzhely kapcsoló kerül majd le. a tervezők - műszaki szakemberek, orvosok, biológusok - úgy alkották meg a berendezést, hogy a mellette ülve dolgozók mozgásai a lehető legkisebb fáradtsággal járjanak. a termelékenység így ötven százalékkal nagyobb, mint a hasonló rendeltetésű hagyományos berendezéseknél./mti/

--

bb. 13. kevés a diplomás szolnok megyében - a pályakezdők fokozott támogatására lenne szükség

vid ká/il hgy

1973. szeptember 29.

miért kevés szolnok megyében a felsőfoku végzettséggel rendelkező szakember, milyen intézkedésekre lenne szükség az egészségtelen arány megváltoztatásához? - ezekre a kérdésekre kerestek választ a megyei tanács munkatársai vizsgálódásaik eredményét tanulmányban rögzítették. ebből kitűnik, hogy a megyéből származó továbbtanuló fiatalok egy része nem tér vissza szülőhelyére. a felsőoktatásban résztvevő szolnok megyei hallgatók aránya lényegesen nőtt az elmúlt években, viszont nem javult a megyében dolgozó felsőfoku végzettségű szakemberek aránya. jelenleg a megyéből származó végzős hallgatók csaknem negyven százaléka az ország más területein helyezkedik el. elsősorban ennek tudható be hogy szolnok megyében fele annyi felsőfoku végzettségű szakember jut tízezer lakosra, mint csongrádban, s az országos rangsorban szolnok megye áll az utolsó helyen.

a kedvezőtlen és az elmúlt években még csak rosszabbodó helyzet okaként a tanulmány első helyen említi, hogy a megyében mindössze két felsőoktatási intézmény működik. a jászberényi tanítóképző és a mezőturi mezőgazdasági főiskolának ötszázkilencvennégy hallgatója van, s köztük mindössze százhatvenöt a szolnok megyei. a továbbtanulók egy része olyan szakmát szerez, amelynek gyakorlására a megyében nincs lehetőség, másokat pedig az egyetemi, főiskolai városok, szivnak, el a megyéből. szolnok megye hátrányos helyzetét új felsőfoku oktatási intézmények telepítésével lehetne enyhíteni, ezt az igényt alátámasztja a megyeszékhely új szerepköre - felsőfoku központtá jelölték ki - a körzet gyorsan fejlődő ipara. a másik javaslat szerint az eddiginél több ösztöndíj alapításával, a pályakezdő szakemberek kereseti, lakásviszonyainak javításával kell a megyéhez kötni az innen elszármazó fiatalokat./mti/

--

NA 10⁵⁰

- 10 -

bb. 14. a köd miatt késéssel közlekedtek a hév szerelvények

i don cz

1973. szeptember 29.

szombaton hajnalban, a kora reggeli órákban a köd miatt a gödöllői és a szentendrei hév-vonalakon 7-10 perces késéssel közlekedtek a szerelvények. a fővárosra ereszkedett „ködfüggöny”, miatt a budafok-háros és a budafok-belváros-csepel közötti átkelőhajójáratok a hajnali órákban nem közlekedtek./mti/

--

bb. 15. köszönetnyilvánítás

il cz

1973. szeptember 29.

köszönöm mindazoknak a szervezeteknek, elvtársaknak, barátoknak és tisztelőknak, akik férjem, péter ernő elhunytá alkalmából a bennünket ért sulyos csapás nehéz óráiban részvétük kifejezésével fájdamunkat enyhíteni igyekeztek.

péter ernőné

/mti/

--

felhasználható 18 órától

bb. 16. nemzetiségi gyűlések somogyban

vid il cz

1973. szeptember 29.

a nemzetiségi konferenciák előkészületeiként szombaton somogyban délszláv és német nemzetiségi gyűlést tartottak. a megye négy délszláv községének: potony, tótujfalu, szentborbás és lakócsa népes - mintegy 300 fő - küldöttsége tótujfalu művelődési házában tartotta meg gyűlését.

nyolc kongresszusi küldöttet választottak. a nemzetiségi gyűlés végén a helyi dráva délszláv művészeti együttes adott műsort. ugyancsak szombaton tartotta nemzetiségi gyűlését gadács község németajku lakossága is./mti/

--

9.45/11

- 11 -

NA 10⁵¹

bbm 17. mhsz jubileumi kiállítás és haditechnikai bemutató nyílt szombathelyen

vid il cz 1973. szeptember 29.

„a magyar honvédelmi szövetség 25 éve,, címmel jubileumi kiállítás és haditechnikai bemutató nyílt szombaton a vas megye székhelyén, szombathelyen működő forradalmi muzeumban a nagyszabású kiállítás gazdag anyaggal - képekkel, dokumentumokkal, fotókkal, eszközökkel - reprezentálja az mhsz elmúlt negyed évszázados történetét, fejlődését a hazafias nevelésben betöltött szerepét./mti/

--

bb. 18. meghalt Láng Lajos

il cz 1973. szeptember 29.

Láng Lajos, apárt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa 76 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 3-án, szerdán délután 3 órakor lesz a pesterzsébeti temetőben.

mszmp xx. kerületi bizottsága
közlekedési dolgozók szakszervezetének elnöksége

/mti/

--

bb. 19. kommunista szombat a kaposvári elektroncső gyárban

vid il cz 1973. szeptember 29.

az egyesült izzó kaposvári elektroncső gyárának kisz fiataljai szeptember 29-én kommunista szombatot tartotak. a gyár fiataljai az éves terv 10 százalékos túlteljesítésére tettek vállalást. a siker érdekében kommunista szombatokat tartanak, szeptember utolsó szombaján háromszázan vettek részt a munkában, s mintegy 10 ezer darab elektroncsövet készítettek, ezenkívül száz fiatal társadalmi munkát végzett segítette az üzem sportpályájának építését. az üzemi óvoda belső takarítását s az épület környékének parkosítását.
/mti/

--

- 12 -

9.50/11

NA 10¹¹

bb. 20. a vándor-kórus

il cz 1973. szeptember 29.

a napokban tért vissza az olaszországi pescarában megrendezett kórusversenyéről, ahol három első díjat nyert./mti/

--

felhasználható 17 órától

bb. 21. kulturális hetek szentesen

vid il cz 1973. szeptember 29.

szombaton szentesen a helyi muzeum épületében megnyitották a csongrád megyei mesterek című képzőművészeti kiállítást. a tárlaton tornyai, koszta, kohán és más neves festőművészeknek csaknem félszáz olyan alkotása került bemutatásra, amelyeket a szegedi, a hódmezővásárhelyi, és a szentesi muzeumokban őriznek.

e reprezentatív kiállítással megkezdődött a hagyományos 6-szi szentesi kulturális hetek eseménysorozata. a városban október 15-ig mintegy huszonöt zenei irodalmi eseményre fotó, grafikai, dokumentációs kiállítás megnyitására kerül sor. tucatszámú sportesemény is színesíti a programot.

az eseménysorozat jellegzetessége, hogy minden évben egy-egy szocialista ország lakóinak életével sokrétűen foglalkoznak. az idén a bolgár népköztársaságról vetítenek majd filmeket, kiállításon mutatják be az aranyló nap országát, népművészetét bolgár grafikusok alkotásait. nagyszabásúnak ígérkező bolgár irodalmi estet, az iskolásoknak „ki tud többet a bolgár népköztársaságról?,, címmel vetélkedőt rendeznek./mti/

--

- 13 -

9.55/11

NA 11⁰⁰

felhasználható 16 rától

bb. 22. répcelakon és kőszegen járt a belga parlamenti küldöttség

vid il cz 1973. szeptember 29.

a hazánkban tartozkodó belga parlamenti küldöttség élén hervé brouhonak, a belga szocialista párt képviselőházi csoportja vezetőjének, az interparlamentáris unió belga-magyar tagozatának elnökével - vas megyei tartozkodása második napján szombaton répcelakra látogatott. felkereste az itt működő főként állattenyésztéssel és tejfeldolgozással foglalkozó nagymező termelőszövetkezetet. horváth károly elnök tájékoztatta őket a gazdaság termelési eredményeiről. résztvett a látogatáson dr. hargitai katalin, a vidék országgyűlési képviselője és dr. hollósi istván, a megyei tanács sárvári járási hivatalának elnöke. a delegációt elkísérte máthé sándor, a vas megyei tanács elnökhelyettese.

délután a műemlékekben történelmi nevezetességekben gazdag kőszeggel ismerkedtek a belga vendégek. ide vámos józsefnek a vas megyei tanács elnökhelyettesének társaságában utaztak. dr. csiszár károly, a kőszegi városi tanács elnöke kalauzolta őket a műemléképületek a jurisics vár és a muzeum megtekintése során. /mti/

--

bb. 23. centenáriumi népművészeti kiállítás a belvárosban

t don/gk/il cz 1973. szeptember 29.

pest buda és óbuda egyesítésének 100. évfordulója alkalmából szombaton kiállítás nyílt a belvárosban a váci utca 12-ben. az v. kerület testvérmegyéje, szabolcs-szatmár mutatja be népművészeti termékeit - szőttéseket, dísz tárgyakat - amelyeket a helyszínen meg lehet vásárolni. a kiállítást október 8-ig naponta 10-től 6 óráig tekinthetik meg az érdeklődők.

a centenáriumi jegyében október 13-án ismét nyílik kiállítás a szabolcsi termékekből. október 15-én baráti összejövetelt hívnak össze, amelyen az v. kerületi építkezéseken dolgozó munkásokkal találkozhatnak szabolcs-szatmár megye párt és állami vezetői. /mti/

--

- 14 -

10.00/il

NA 1100

bb.24. határőr község avatás somogyban

vid il cz 1973. szeptember 29.

szombaton délelőtt határőr községébe avatták a somogy megyei zákányt. a reggeli zenés ébresztő és térzene után a sportpályán gyülekezett a falu népe, ahol radnóti lászló országgyűlési képviselő mondott beszédét, méltatta a falu lakossága és a határőrség jó együttműködésének jelentőségét. ebből az alkalomból a falu öt lakosának adták át a kiváló határőr - jelvényt, ugyancsak öten kaptak oklevelet, hárman pedig jutalmat. az ünnepségen fővárosi művészek adtak műsort. /mti/

--

bb. 25. a nemzetiségek központi táncgyűjtése

il cz 1973. szeptember 29.

felvételt hirdet fiatalok számára, október 5-én pénteken és 8-án hétfőn este 6 órától 8 óráig, 6-án, szombaton délután 2-től 4 óráig a szerb horvát gimnázium tornatermében. /budapest 7. rózsák tere 6-7./mti/

--

vbb. 26. befejeződött a gyermekszakorvosok tanácskozása veszprémben

vid il cz 1973. szeptember 29.

veszprémben, a vegyipari egyetemen szombaton befejeződött a magyar gyermekorvosok társasága nyugat-dunántúli csoportjának két-napos tudományos tanácskozása. a tanácskozáson több mint 40 előadás foglalkozott többek között a csecsemőkori tüdő megbetegedésekkel, a koraszülöttek anyagcsere és szivbetegségeinek gyógyításával a résztvevők kicserélték tapasztalataikat a legújabb gyermekgyógyászati módszerek és eszközök alkalmazásának eredményeiről. /mti/

--

- 15 -

10.25/il

NA 1100

felhasználható 12 órától

bb. 27. népművészeti kiállítás nyílt veszprémben

vid il cz

1973. szeptember 29.

veszprémben, a bakonyi múzeumban szombaton mendly gyula a bakonyi intéző bizottság titkára megnyitotta a megyei népművészeti pályázatra beérkezett legszebb alkotásokból rendezett népművészeti kiállítást. a bakonyi és balatonfelvidéki népművészeti mesterek harmadik bemutatóján a neves népművészek mellett különösen sok tehetséges fiatal fafaragása textiliái és kerámiai láthatók./mti/

--

felhasználható 16 órakor:

bb. 28. megkezdődött a döbrönteai várünnepség

vid il cz

1973. szeptember 29.

a bakonyban lévő döbrönteai várnál szombaton megkezdődött a kétnapos várünnepség és ifjúsági találkozó. ezuttal tizenegyed-szer rendezik meg a várünnepséget.

a kétnapos program szombaton papán, a veszprémi megyei krónikairók tanácskozásával kezdődött, amelyen egyben értékelték a honismereti mozgalom egyéves munkáját is.

a várünnepség alkalmával, szombat délután avatták fel a döbrönteai erdei kocogó és tornapályát, amelyet a pápai textiles sport klub tagjai alakítottak ki társadalmi munkával.

a kétnapos ünnepség vasárnap ifjúsági találkozóval, s gazdag kulturális és sportprogrammal folytatódik./mti/

M 1105

...-

- 16 -

bb. 29. befejeződtek a magyar-jugoszláv vízügyi tárgyalások szegeden

vid il cz

1973. szeptember 29.

a magyar-jugoszláv vizgazdálkodási bizottság 18. ülészakának előkészítő tárgyalásai, amelyek hat napon keresztül tartottak szegeden az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság székházában szombaton befejeződtek.

a tizennyolc év óta eredményesen dolgozó bizottságra, mint erről a tanácskozáson szó esett - újabb fontos feladatok várnak. a kölcsönös előnyökön alapuló, mindkét ország érdekeit szolgáló együttműködés korábban elsősorban az árvizek elleni védekezésre terjedt ki. a jövőben viszont tovább kívánják bővíteni az együttműködést olyan közös vállalkozások létrehozásával is, amelyek rendeltetése vízlépcsők, öntöző művek építése. magyar részről az ovh és négy érdekelt vízügyi igazgatóság szakemberei vettek részt a vízhasznosítási, folyamszabályozási, vízminőségvédelmi s egyéb szakmai kérdésekkel foglalkozó előkészítő tanácskozáson./mti/

--

bb. 30. befejeződtek a magyar-iraki mezőgazdasági tárgyalások

il cz

1973. szeptember 29.

musztafa khaled hamdoun, az iraki mezőgazdasági miniszter első helyettese által vezetett iraki delegáció és dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese által vezetett magyar küldöttség befejezte tárgyalásait. a szeptember 22-28. közötti megbeszélések eredményeképpen jegyzőkönyvet irtak alá, amelyben a mezőgazdaság és élelmiszeripar területén meglévő kapcsolatok fejlesztését tüzték ki célul. elhatározták, hogy a kapcsolatok rendszeressé és hatékonyabbá tétele érdekében a két minisztérium között közvetlen együttműködési megállapodást hoznak létre. az iraki delegáció itt-tartozkodása során tárgyalásokat folytatott az agrober, a komplex és a tesco vállalatok vezetőivel. ennek során megvitatták az iraki mezőgazdasági és élelmiszeripari fejlesztési tervekbe történő konkrét magyar bekapcsolódás lehetőségeit. meglátogatták többek között a gyöngyösi vágóhidat, a bábolnai állami gazdaságot és a budapesti vörös október termelőszövetkezetet. a jegyzőkönyv aláírásánál és a látogatásoknál jelen volt madhat ibrahim jumma irak magyarországi nagykövete is. a küldöttség szombaton elutazott budapestről. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese, valamint irak magyarországi nagykövete./mti/

--

- 17 -

10.50/11

M 1110

bb. 31. általános szüret a balatoni történelmi borvidéken

vid ká/1l cz

1973. szeptember 29.

a balaton északi partjának történelmi borvidékein szombaton megkezdődött az általános szüret a szőlőérés kezdetén. a nyári aszályos időjárás miatt mennyiségi visszaesésre számítottak. az elmúlt heti esőzések azonban kedvezően hatottak a szőlőbogyók létartalmának növekedésére. a jó minőséget ez nem befolyásolta, mert a borus időszak nem tartott hosszabb ideig. a szakemberek tapasztalatai szerint a korai fajták főleg rizlingszilvái, kiváló minőségű. a későbbi érésű olaszrizling szüretelésével legtöbb helyen még várnak, az időjárás ugyanis lehetővé teszi a további minőségjavulást./mti/

--

bb. 32. új szárítóberendezés épül a seregélyesi alkotás termelőszövetkezetben

vid il cz

1973. szeptember 29.

új szárítóberendezéssel gyarapodott fejér megye az új seregélyesi alkotás befejezték a hatvan tonna/óra kapacitású szárító építését.

a 25 méter magas alumíniumtornyot a bábolnai állami gazdaság tervei alapján készítették el.

a próbaüzem a napokban kezdődik meg, s az idén már „besegít az új berendezés is a kukoricatermés szárításába./mti/

--
/ termelőszövetkezetben

bb. 33. irodalmi hivatkozások a szakmunkástanulóknak

vid il cz

1973. szeptember 29.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága mellett működő könyvbarát bizottság meghirdette az olvasó népért mozgalom megyei programját. elsősorban a munkások általános és szakmai műveltségét akarják növelni. ennek érdekében javasolták: a megyei tanács művelődési osztálya segítse elő, hogy a magy munkások lakta településeken hozzanak létre korszerű könyvtári intézményeket a szakszervezeti bizottságok pedig kísérik figyelemmel hogyan segítik az üzemi könyvtárak a szocialista brigádok kulturális vállalásainak teljesítését.

/folyt.köv./
11.40/1l

- 18 -

NA 11 II

bb. 33./ irodalmi .... folyt./ il

fontos helyet kapott a programban az ifjúság könyv és irodalomszeretetének a fokozása. helyesnek tartanak, ha a kisebb településeken összevonják a tanácsi és az iskolai könyvtárakat javasolják, hogy 1974-től a nyári szünetekben a kisz könyvtárakkal közösen szervezzen irodalmi szaktábort a szakmunkástanulóknak. hasonlóképpen irodalmi és történelmi tábornak szerveznek a fizikai dolgozók középiskolába járó gyermekei részére. a táborok vezetésére a megyében élő írókat, költőket akarják felkérni. továbbra is fontosnak tartják az egyéni könyv-vásárlást. ezért javasolják többek között hogy a művelt nép könyvterjesztő vállalat az ífűsz-ek bevonásával építsen ki jól szervezett bizományos hálózatot és készítsen ajánlójegyzéket a falusi magánkönyvtárak részére./mti/

--

bb. 34. új termálkut győrt

vid il cz

1973. szeptember 29.

a győr- és környéke vízmű és fürdő vállalat melegvizet kutató erőfeszítése újabb sikerrel járt. az eddigi 800, illetve 450 liter percenkénti vízhozamu termálkutak mellé most egy 1500 liter/perc hozamu, 64 celsius fokos melegviz tört fel két ezer méter mélyről a győri mákosdülőben. a termálviz elemzését hamarosan elvégzik, s meleg-energiáját intézmények, szociális létesítmények fűtésére hasznosítják./mti/

--

bb. 35. porba vetnek az alföldön - zalaban száz milliméter csapadék áztatta a földeket

vid ká/1l cz

1973. szeptember 29.

más években ilyenkor rendszerint az őszi esők okoznak gondot a mezőgazdaságban, most a tartós szárazság nehezíti a szántás-vetést. a héten hullott csapadék az alföldön alig látszik meg a földeken, továbbra is szárazak a talajok. a vetéssel azonban nem lehet várni, a mezőgazdászok szerint jobb porba vetni, mint sárba. ezt az elvet követik az alföldi nagyüzemek mindenütt, vetik az őszi kalászosokat, az őszi árpát, s helyenkint a búzát. csongrád megye legnagyobb homoki gazdaságában a forráskuti haladás tsz-ben, ahol kétezer holdon teszik földbe az őszi kalászosok magját, nyújtott műszakban három nagyteljesítményű vetőgép dolgozik egymás mellett.

/folyt.köv./

- 19 -

NA 11 II

bb. 35./ porba vetnek .... folyt./ il

ezek egyszerre 96 sort vetnek be. a laza talajt nehéz hengerrel többször is megjáratták, tömörítik, hogy a szél ne hordhassa el a felső réteget. a megyében egyébként a tanács mezőgazdasági osztályának felmérése szerint az elmúlt esztendő hasonló időszákhöz képest 7-8 napos előnyben vannak a közös gazdaságok.

a hortobágy környékét az elmúlt napok esőfrontja teljesen elkerülte, ezen a tájon még nehezebb körülmények között dolgoznak a szántóvetők. a kőkemény és szikkadt talaj alaposan próbára teszi az embert és a gépet, a műhelyekben állandó ügyeletet tartanak a szerelők, hogy folyamatosan éles ekevassal láthassák el a szántó traktorokat. A száraz időjárás viszont kedvez a kapások betakarításának: a hajduságban a százezer hektárnyi terület egyharmadáról törték le a termést.

szolnok megyében a rizs-aratás foglalkoztat ezekben a napokban sok embert és gépet. a nagykunsági szik „aranyát”, a tájegység mintegy tizenötezer hektáros rizstábláiról 80-100 speciális rizskombájn aratja csépel. a hét végéig körülbelül 1500 hektárról került magtárba a szem. a karcagi hántolómalomban, ahol az ország rizstermésének több, mint egynegyedét dolgozzák fel, megtörtént az első próbahántolás. az eredmény: az idei rizs minősége kiváló, a vizigabona jól hasznosította a tartos, népsütéses időjárást, acélosak, fejlettek a szemek. a terméshozam mennyiségileg is jobb a tavalyinál, az első cséplések alapján a hektáronkénti termést 25 mázsára becsülik. a rizs 90 százalékát az idén már gépekkel takarítják be, így várható, hogy október végére magtárba kerül a termés.

a száraz földekkel birkóznak az északi borsod megyében is, ahol a keményre szikkadt talajt alig fogja az eke. ennek ellenére - nagyobb részt nyújtott műszakban - a traktorosok megközelítőleg 90 ezer hektáron készültek el a vető- és mélyszántással. bár a magágy nem mindenütt a legkifogástalanabb a vetés is előrehalad. szombatig mintegy 20 ezer hektáron került földbe az őszi kalaszosok magja.

a dunántúlon csak a nyugati megyék kaptak számottevő csapadékot az elmúlt napokban. baranyában hetven napja nem volt jelelt eső. ennek ellenére a vetőszántás befejezéshez közeledik, ami más évekhez viszonyítva és a kemény talajt figyelembe véve nagyszerű teljesítmény. a baranyai mezőgazdasági üzemek az idén 40 mázsa búzát termeltek hektáronként, s céljuk e magas szint tartása. ezért rendkívül gondoskodik a vetésre szánt 80 ezer hektárnyi területet. újra és újra megmunkálják a buzaföldeket, porhanyítják, tömörítik, simítják a talajt. ezen a dél-dunántúli tájon ezen a héten indult meg teljes kapacitással a kukorica betakarítása körülbelül 500 adapterrel felszerelt kombájn vágja, csépel a termést. így kilátás van arra, hogy október és november folyamán teljes egészében magtárba kerül a 80 ezer hektárról a kukorica.
/folyt.köv./

11.50/11

NA 12 00

- 20 -

bb. 35./ porba vetnk .... folyt./ il

zsalában kevesebb a panasz az időjárásra. itt egy hét alatt 100 milliméter csapadék áztatta a mezőket. jóllehet az eső a kapásnövények terméshozamát már nem befolyásolja szerepe mégis igen nagy, mert megkönnyítette az őszi talajmunkát. sombaton a mezőgazdasági üzemek kettőzött erővel folytatták a szántást, vetést, s mert a feltételek igen kedvezőek, a zalai termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban vasárnap is teljes munkanapot tartanak./mti/

--

vbb. 40. kitüntetés

lil cz

1973.szeptember 29.

az elnöki tanács b. nagy mihálynak, a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes tevékenysége, valamint 80. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta./mti/

--

vbb. 36. megölte főbérőjét

il cz

1973. szeptember 29.

a budapesti rendőrfőkapitányság előzetes letartóztatásba helyezését mellett eljárást indított büngösdí jános 66 éves fodrász, büntetett előéletű budapesti lakos ellen, mert szóváltás közben kalapáccsal többször fején ütötte a vele haragos viszonyban lévő főbérőjét. özv. vladár lajosné 82 éves nyugdíjast, az idős asszony a helyszínen meghalt. büngösdí a budapesti rendőrfőkapitányságon önként jelentkezett. a vizsgálat folyamatban van./mti/

--

bb. 37. halálos közlekedési balesetek

il cz

1973. szeptember 29.

budapestben a 8. kerület, felsőcsatári ut 8. számú ház előtt bus István 23 éves autószerelő, vecsési lakos a bkv tulajdonát képező mikrobusszal elütötte papkó ferencné 69 éves nyugdíjas, budapesti gyalogost. az idős asszony a helyszínen meghalt. bus István t őrizetbe vették.

/folyt.köv./

12.00/11

- 21 -

NA

bb. 37. / halálos ... folyt./ il

vaskut és bátmonostor közötti dűlőuton varga jános 48 éves fuvaros, bátmonostori lakos kétfogatu lovaskocsijával az árokba borult. utasa, rózsza péter 46 éves alkalmi munkás, bátmonostori lakos a helyszínen meghalt. a baleset oka: varga ittas állapotban figyelmetlenül hajtott varga jánost őrizetbe vették.

albertirsa belterületén egy utelágazásnál erdős sándor 21 éves segédmunkás, tápiószelci lakos kölcsönként motorkerékpárral egy személygépkocsinak ütközött. a motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállításn utas meghalt. utasa, súlyos nem életveszélyes sérülést szenvedett.

solymár külterületén junghans imre 16 éves tanuló, solymári lakos segédmotoros kerékpárjával személygépkocsinak ütközött és a helyszínen meghalt./mti/

--

bb. 38. vízbe fulladt

il cz 1973. szeptember 29.

tiszatelek község határában a Lónyai csatornába esett és vízbe fulladt az ittas állapotban lévő özv. papi lajosné 69 éves nyugdíjas, tiszatelki lakos. /mti/

--

bb. 39. megfulladt a fűtési aknában

il cz 1973. szeptember 29.

budapesten a 11. kerületben a petőfi hid és a műszaki egyetem között huzódó fűtési aknában viczián antal 32 éves foglalkozás nélküli, hatvani lakost holtan találták. a bizottság megállapította, hogy viczián az éjszakát az ellenőrzési aknában töltötte, ahol a kb 45-50 fokos párák gőzben megfulladt./mti/

--

12.10/11

NA 1215

- 22 -

bb. 41. korda -sorozat a filmmuzeumban

il cz 1983. szeptember 29.

a budapesti művészeti hetek jelentős eseménysorozatának ígérkezik a korda sándor életművét bemutató filmsorozat, amelyet a brit filmintézet és a magyar filmtudományi intézet közös rendezésében, a londoni filmarchivum anyagából állítottak össze. október 15-től naponta egy előadásban /este 10 órakor / egyúttal 10-12 filmet tűznek a filmmuzeum műsorára, köztük jónéhány eddig Magyarországon még be nem mutatott korda alkotást is. az ismertebb filmek közül a tanács körüti pincemoziban ezúttal újból láthatják majd a rembrandt, a lady hamilton, a bagdadi tolvaj és a 8. henrik magánélete című filmeket, ez utóbbi címszereplője charles laughton./mti/

--

bb. 42. éremművészeti kiállítás nyílt a nemzeti muzeumban

t don/gk/;15/il cz 1973. szeptember 29.

a budapesti művészeti hetek keretében a centenáriumi jegyében szombaton éremművészeti kiállítás nyílt a magyar nemzeti muzeumban. a tárlat első termében a főváros történetéhez fűződő érmekeket láthatnak az érdeklődők. az érmeke a magyar történelem budapesti történéseinek csaknem minden jelentékeny mozzanatát megörökítik.

a muzeumban a hazai éremművészet fejlődése is látható. a tárlat bemutatja az állami pénzverő, a nemzeti bank és az iparművészeti tanács közös munkája nyomán megszületett modern vert érmekeket is./mti/

--

bb. 43. kopernikusz-kiállítás a műszaki egyetem könyvtárában

il cz 1973. szeptember 29.

a kopernikusz-év, kopernikusz születésének 500. évfordulója alkalmából szombaton kiállítás nyílt a budapesti műszaki egyetem központi könyvtárában. a kiállítás a kopernikuszi irodalom gazdag anyagából mutat be sok-sok művet. krakkót, amelynek híres egyetemén 1491-95 között tanult kopernikusz, s amely egyetemen a magyar művelődés évszázados kapcsolatokra tekint vissza, külön tárlók mutatják be. kopernikusz tanításának továbbfejlesztői: kepler, galilei, newton eredeti kiadású műveikkel szerepelnek. a táblók gazdag színes képanyaga kopernikusz életének utját, a lengyel kopernikusz-városokat mutatják be. az emlékkiállítás október 1-től egy hónapon át hétköznapokon 10 és 18 óra között tekinthető meg./mti/

--

NA 1215

23 -

felhasználható 18 óra után

bb. 45. feledy gyula munkácsy-dijas grafikus művész kiállítása tokajban

vid fm/il cz 1973. szeptember 29.

tokajban a zilahy györgy művészetbarátok körének rendezésében szombaton megnyílt feledy gyula munkácsy -dijas grafikus művész kiállítása. a tárlaton mintegy félszáz grafika látható. /mti/

--

bb. 44. őszi virágpompába a bükk

vid il cz 1973. szeptember 29.

a borongós, felhős időjárás utáni verőfényes hétvégén a gépkocsik valóságos karavánjai haladtak a bükki utakon. benépesült a bükkszentkereszti lőfőtisztás környékén lévő hétvégi telep csak úgy, mint a bánkúti, a hollóstetői, a szentlélekai turistaházak. megteltek a borsodi erdő és fafeldolgozó gazdaság jávorkúti és rejtkei vadászházai is, ahol a hazai vendégeken kívül a szarvasbőgsre érkezett külföldi vadászokat fogadtak.

a természetjárókat őszi virágpompába fogadta a bükk. egyes helyeken mint többek között a hárs és kőris erdők sziklás részein másodszor virágzik a halványsárga szirmu méregölő sisakvirág, másodszor bontot szirmot az ugynevezett szurdokerdőkben lévő, csaknem száz méter mélységű leányszurdokban a büki növényritkság a sárga ibolya.

a bükk tetején lévő nagymezőn a bükkösök szélén lévő szikla- teknőkben az ugynevezett töbrökben beérlelte piros bogyóit a havasi ribizke. a szomszédságában lévő kismező fenyvesekkel határolt tisztásain pedig a bérci rózsza narancsvörös bogyói diszlenek. ennek a havasi rózsafélének jellegzetessége hogy nincsenek,, tövisei,,./mti/

--

bb. 51. kulturális küldöttség utazott vásárosnaményből beregszászra

vid fm/il cz 1973. szeptember 29.

szombaton beregszászra utazott a vásárosnaményi művelődési ház vegyes kórusa, amely fellép a beregszászi nemzetközi kórusfesztiválon. ezzel viszonzják a beregszásziak ez év augusztus 20-i vásárosnaményi vendégszereplését./mti/

--

12.55/il

- 24 -

NA 1300

kk 48. ipari műemlékké nyilvánították a szarvasi szárazmalmot

vid/um fm cz

1973.szeptember 29.

a muzeumi hónapok békés megyei megnyitó ünnepségét szombaton rendezték meg szarvason. ebből az alkalomból került átadásra - teljesen felújítva - hazánk egyetlen működő szárazmalma. az 1836-ban fából épült, lóvontatású, egykeringős szárazmalmot az osrszágos műemléki felügyelőség irányításával, különböző anyagi forrásokból - csaknem 300 ezer forintos költséggel - állították helyre. valamikor búzát és takarmánygabonát őrlött a szarvasi szárazmalom, a századforduló után azonban kásamalommal alakult, s a környék lakói kölest hántoltattak benne. 1962-ben is üzemelt a malom.

a szombati avatóünnepségen dr. pongrácz pál, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium főosztályvezetője méltata az ipari műemlék jelentőségét. ezután dr. pavlov józsef muzeumvezető bemutata a jelenlévőknek a kásamalmot. úgy mint régen, lóvontatással forgott a keringő, s a garatba öntött kölesből szép tiszta kása hullt a zsákba. /mti/

--

felhasználható 16 órától

bb 46. móríc zsigmond emlékünnepség kisujszállásán

vid/um fm cz

1973.szeptember 29.

a kisujszállási móríc zsigmond gimnáziumban szombaton megemlékeztek az intézmény névadója halálának 31. évfordulójáról. irodalomtanárok ismertették az országjáró író életutját, munkásságát és a kisujszálláshoz fűződő gyermekkori kapcsolatait. az ünnepség alkalmából felavatták a tanács segítségével létesített egységes iskolai könyvtárat, ahol mintegy kétezer kötet könyv között válogathatnak a tanulók. a könyvtárban kiállítást rendeztek móríc zsigmond hagyatékából, kisujszállási emlékeiből és irodalmi műveiből. /mti/

--

- 25 -

12.50/um

NA 1300

felhasználható 18 órától !!

bb 47. tatabányai játékszin - bérletes színház a munkásfiataloknak

vid/um fm cz

1973. szeptember 29.

a miskolci manézs színház vendégjátékával szombaton kezdődött meg a tatabányai népházban az a tizenegy előadásból álló sorozat, amelyet elsősorban a munkásfiataloknak és a diákoknak rendeznek. a ,,tatabányai játékszin,, című bérletes előadás-sorozatban neves előadóművészek közreműködésével amatőr színházi együttesek szerepelnek. többek között a budapesti műegyetem székéné színpada, a budapesti egyetemi színpad universitas együttese, a tatabányai bányász színpad és a szegedi tudományegyetem színpada rendez bemutató előadásokat a bányászvárosban. ebben a sorozatban kerül sor a munkásszínjátszók első országos találkozójára is. /mti/

--

felhasználható 19 óra után !!

bb 49. a ,,vendégül lát borsod,, századik rendezvénye tokajban

vid/um fm cz

1973. szeptember 29.

tokajban, szemben a tiszta hiddal, a fináncdomb lábánál lévő több mint háromszáz éves pincében kialakított ,,tavernában,, tartották szombaton a ,,vendégül lát borsod,, századik rendezvényét. a vendégeknek, akik között szép számmal voltak külföldiek is, eredeti tájjellegű ételeket, mint többek között hegyaljai disznótorost, a tiszai halakból készült ,,hallevet,, halpaprikást szolgálták fel - hozzá pedig a világhírű borvidéken termelt márkas borokat. a vendégeket tiszta-menti és szüreti dalokkal szórakoztattak.

a hétvége gazdag eseménysorozatot hozott az immár hagyományos rendezvényben. szombaton csaknem husz helyen került sor hidegkonyhai és cukrászati bemutatókra, disznótoros vacsoraestekre. miskolcon a somogy megyi szakácsok főzték tájjellegű ételeiket, a vasgyári étteremben pedig borsodi ételkülönlegességek szerepeltek az étlapon, mint többek között a bükkői betyárleves, a hernádi csikóspeccenyé.

/folyt.köv./

- 26 -

12.55/um

NA 130E

bb 49. /a ,,vendégül lát ...folyt./um

a szombaton készített ,,gyors statisztika,, szerint a vendégül lát borsod eddigi rendezvényein, így a vacsoraesteken, szakmai bemutatókon és megbeszéléseken mintegy nyolcvan-
ezren vettek részt./mti/

--

bb 50. szeptember végén - petőfi-émléknep dunavecscén

vid/um fm cz

1973. szeptember 29.

a kalocsai járás dunavecse nagyközségében szombaton tartották meg a már hagyományos ,,szeptember végén,, című petőfi-émlékünnepséget. a költőre emlékezve, megrendezték a helyi és a járásbeli általános iskolások legjobb versmondóinak petőfi-szavalóversenyét. a költőről tudományos előadás hangzott el. dunavecscén, a jeles kiskunsági petőfi-émlékhelyen ezzel véget értek a költő születésének 150. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi megemlékezések. /mti/

--

bb 52. tizenhat tantermes új iskola kiskunfélegyházán - az udvara is emeletes

vid/um fm cz

1973. szeptember 29.

bács-kiskun megye egyik legnagyobb és jelenlegi legkorszerűbb új általános iskoláját szombaton avatták fel kiskunfélegyházán. a 16 tantermes oktatási intézmény nagy tornateremmel és zsibongóval is rendelkezik, és jól felszerelt szertárai vannak. a háromszintes oktatási épületben egyedülálló megoldás az emeletes ,,udvar,,. az iskola fiatal tervezője, a kerényi józsef, a bács-kiskun megyei tervező vállalat mérnöke a felsőbb épülethez is tervezett - egymás fölött elhelyezkedő s az épülethez kapcsolódó - teraszokat. a rövid tízperces szüneteket így nem kell emeletjárással eltölteniük a gyerekeknek. ebbe a szép új félegyházi iskolába jár azoknak a tanyai gyerekeknek egy része is, akik néhány hete költöztek be a kiskun város ugyancsak új, 150 személyes hétközi diákotthonába. /mti/

--

- 27 -

13.00/um

NA 130E

bb 53. az ötezredik vagon zöldsáru hevesből

vid/um fm cz

1973.szeptember 29.

még mindig élénk a zöldségpiac heves megyében. az ország egyik legfontosabb zöldségtermő körzetéből szombaton már az idei ötezredik vagon zöldsárut küldték piacra. ennek a nagy mennyiségű termésnek több mint felét a megye legnagyobb zöldségforgalmazó vállalata, a szövszermék értékesítette.

szombaton mintegy husz vagon zöldséget és gyümölcsöt küldtek piacra a mátraaljai és a tarnamenti gazdaságok. a napi szállítmányban még mindig szerepel a paradicsom, a paprika, a mátra vidékén termelt téli alma a hazai és az exportforgalomban egyaránt élenjár. a népszerű mátraaljai csemegezöldségből a hét végén több vagonnal küldtek piacra a közös gazdaságok.
/mti/

--

vbb 54. vasdiplomás pedagógus egerben

vid/um cz

1973.szeptember 29.

eger általános iskoláiban szombaton tizenhét idős pedagógusnak nyújtottak át vas-, gyémánt illetve aranydiplomát. vasdiplomát kapott szügyi trajtler géza, aki ezuttal 85. születésnapját is ünnepelte. /mti/

--

bb 57. vasárnap este nyit a legnagyobb ifjúsági klub

um cz

1973.szeptember 29.

az ország legnagyobb ifjúsági klubja budapesti műszaki egyetem e épületében vasárnap este nyitja meg a klubszezont. jelentős változás a korábbi évekhez képest, hogy a klub alapítója és eredeti névadója külföldi szereplései miatt távozott. omega klub helyett ezután generál klubnak hívják a 2000 személyes óriás szórakozóhelyet. természetesen nem kizárólag a generál együttes programja képezi a klub műsorát. minden este párhuzamosan három zenekar játszik. hétről-hétre más fiatal képzőművészek műveit mutatják be, s a külön termekben előadó-művészek szerepelnek. /mtiö

--
- 28 -

8

13.10/um

M 13²⁵

bb 55. időjárásjelentés

um cz

1973. szeptember 29.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 29-én, szombaton 13 órakor:

hűvös éjszaka

az alpok és a kárpátok vidékén, valamint a szovjetunió európai területének déli felén leszálló légmozgások határozzák meg az időjárást. hatásukra gyengén vagy csak mérsékelten felhős az ég, reggeli ködöktől eltekintve száraz, csendes az idő. az égei-tenger környékén zivataros esőket jelentenek. az óceán felől érkező, váltakozva enyhébb és hűvösebb, jelentékeny nedvességtartalmu léghullámok hatására erősebb felhős, szeles, sokfelé esős az időjárás északnyugat- és nyugat-európában, valamint a közép-európa északnyugati részén. a nappali hőmérséklet pénteken a balkán-félsziget esős vidékein 5-8 fokkal, nyugat-európában 3-5 fokkal alacsonyabb volt, mint az évszaknak megfelelő átlag, máshol nem tért el lényegesen az átlagtól. a kárpát-medence időjárásában vasárnap már érezhető lesz a nyugat felől közeledő óceáni légtömegek hatása.

házánk nyugati, északnyugati részén pénteken napos, száraz idő volt. máshol egyáltalán nem vagy csak egy-két órára sütött ki a nap. többfelé esett az eső, de mennyisége sehol sem haladta meg az 5 mm-t. a hőmérséklet általában 14-19 fokig emelkedett, az északkeleti megyékben néhány helyen elérte a 20 fokot a szombatra virradó éjszakán változóan felhős volt az ég, eső sehol sem hullott, de főleg a dunántúlon és az északi megyékben többfelé köd keletkezett. hajnalra a dunántúlon és a duna-tisza közén 4-9, máshol 10-14 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti megyékben változóan felhős, máshol derült volt az ég. eső nem esett. a köd 10 órára mindenütt eloszlott. a hőmérséklet 11 órakor általában 15 és 19 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 12,7 fok volt, a százéves átlagnál 1,9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

/folyt.köv./

- 29 -

13.15/um

M 13²⁵

bb 55. /időjárás .....folyt./um

várható időjárás vasárnap estig: szombaton kevés felhő, száraz idő, mérsékelt délkeleti, déli szél. vasárnap nyugat felől megnövekvő felhőzet, főképp délután a nyugati és északi megyékben kisebb esők. a szél délnyugatra, majd nyugatra fordul és megélénkül. hűvös éjszaka.

hajnalban és reggel néhány helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 16-21 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 169 cm . /mti/

--

bb 56. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 8 órától 13 óráig

um cz

1973.szeptember 29.

1. Ünnepi filmbemutató
2. Lottó jutalomsorsolás
3. alapgáspárról
4. pályaválasztási hetek
5. diplomatikai kongresszus
6. földvárak
7. a nőgyógyász tanácsai
8. libahizlalás
9. gépkocsikból lopott
10. olcsóbb az agfa
11. árleszállítás
12. egymillió tűzhelykapcsoló
13. kevés a diplomás
14. köd miatt késés
15. köszönetnyilvánítás
16. nemzetiségi gyűlések
17. mhsz-kiállítás
18. meghalt Láng Lajos
19. kommunista szombat
20. vándorkórus
21. kulturális hetek
22. belga parlamenti küldöttség
23. népművészeti kiállítás
24. határőr község
25. nemzetiségi táncgyűttes

/folyt.köv./

13.20/um

M 13²⁰

- 30 -

bb 56. /hírjegyzék ...folyt./um

26. gyermekszakorvosok
27. népművészeti kiállítás veszprémben
28. döbrentei várünnepség
29. magyar-jugoszláv vizügyi tárgyalások
30. magyar-iraki mezőgazdasági tárgyalások
31. általános szünet
32. új szállítóberendezés
33. irodalmi szaktábor
34. új termékek
35. mezőgazdasági összefoglaló
36. megölte főbőrőjét
37. halálos közlekedési balesetek
38. vízbefulladás
39. megfulladt a fűtési aknában
40. kitüntetés
41. korda-sorozat
42. éremművészet
43. kopernikusz kiállítás
44. őszi virágpompa
45. feledy kiállítás
46. mórlicz ünnepség
47. tatabányai játékszin
48. ipari ü. műemlék
49. vendégül lát borsod
50. petőfi emlékünnepe
51. kulturális küldöttség
52. új iskola
53. zöld áru
54. vasdiploma
55. időjárásjelentés
56. hírjegyzék

--

bb 59. a jordániai kommunista párt

um cz

1973.szeptember 29.

megalakulásának 30. évfordulója alkalmából az mszmp központi bizottsága üdvözetet küldött a jordán kp központi bizottságának. /mti/

--

- 31 -

13.25/um

M 13²⁵

bb 58. befejezte tanácskozását a nemzetközi fizikai unió végrehajtó bizottsága - pál Lénárd akadémikus nyilatkozata

t ms/pá um szó cz

1973.szeptember 29.

kétnapos tanácskozás után szombaton befejezte munkáját a nemzetközi fizikai unió végrehajtó bizottságának budapesti ülése. pál Lénárd akadémikus, a végrehajtó bizottság magyar alelnöke a következő tájékoztatást adta a fizikusok nemzetközi szervezetéről a magyar távirati iroda munkatársának.

- a nemzetközi fizikai unió /iupap/ 51 éve működik, és a világ fizikusainak együttműködését szolgálja. legfőbb tevékenysége nemzetközi konferenciák szervezése. az unió bizottságai utján végzi munkáját. példaként említhetem a szilárdtest fizikai bizottságot, a nagyenergiájú részecskék fizikájával foglalkozó bizottságot, a magfizikai bizottságot, a mágnesességgel foglalkozó bizottságot. ezek a bizottságok rendszeresen ülésnek, és megvitatják az adott tudományterület fejlődésének trendjeit. a viták alapján jelölik ki a megtartandó nemzetközi konferenciák főbb tematikai irányait. a bizottságok munkáját a végrehajtó bizottság koordinálja. végső soron a konferenciák programját is a végrehajtó bizottság hagyja jóvá és állapítja meg a támogatás mértékét, és ellenőrzi a konferenciák megrendezésével, lebonyolításával kapcsolatos tevékenységét.

- a nemzetközi fizikai unió igen nagy eredményeket ért el. ma már a világ fizikusai elmondhatják, hogy tudományos kérdésekben nagyon könnyen találhatnak kapcsolatokat az unió segítségével s a kiépült kapcsolatok segítik a kölcsönös megértést, növelik a segítőkészséget. a végrehajtó bizottságnak magyarországon kívül jelenleg a szovjetunió és Lengyelország is tagja. a végrehajtó bizottság először ülésezett budapestben, és ebben a magyar fizikusok munkája eredményének elismerését látjuk. ez az elismerés nyilvánul meg abban is, hogy ebben a nemzetközi szervezetben igen jelentős számban töltenek be tisztségeket magyarok, nem kevesebb, mint kilenc magyar tisztségviselő foglal helyet az unió rendszerében. /mti/

--

kbb 61. a kgst végrehajtó bizottságának

k gk um szó cz

1973.szeptember 29.

64. ülészakán részt vevő küldöttség szombaton hazaérkezett moszkvából. a küldöttség vezetője, Lázár György miniszterelnök-helyettes továbbra is a szovjet fővárosban maradt, ahol a magyar gazdasági napok megnyitóján vesz részt. /mti/

- 32 -

13.45/um

NA 1400

bb 60. diplomáciai kapcsolatok felvétele

pá um cz

1973.szeptember 29.

a magyar népköztársaság kormánya és a fülöp-szigeti köztársaság kormánya kölcsönösen elhatározta, hogy a békés egymás mellett élés, az egymás szuverenitásának tiszteletben tartása, és az egymás belügyeibe való be nem avatkozás elvétől vezettetve nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatot létesít. a nagykövetek kinevezésére később kerül sor. a diplomáciai kapcsolatok felvételéről szóló okmányok aláírására és cseréjére 1973. szeptember 28-án került sor a két ország külügyminisztere, Péter János és dr. Carlos P. Romulo között New Yorkban. /mti/

--

felhasználható 16 óra után !!

bb 63. népművészeti bemutatók a Duna-Tisza közli napokon

vi/um fm cz

1973.szeptember 29.

a Duna-Tisza közli napok több mint száz kereskedelmi és vendéglátóipari rendezvényét a népszokások, népművészeti hagyományok felelevenítésével is gazdagították. a hét végén több kiskunsgói település szüreti ünnepségeitől volt hangos. Kunpeszteren a dísznóvágás népi „szertartását” elevezték fel, mutatták be. a kalocsaiak a híres lakodalmos játék felelevenítésével kedveskedtek a vendégeknek. a kalocsai lakodalmos a népművészeti háznál kezdődött, rigmusos, énekes-táncos menyasszonykikérővel, s az iszkra tisz feldiszitett udvarán fejeződött be, fergeteges menyasszonytáncsal és lakodalmi vacsorával. /mti/

--

bb 64. jugoszláviába utazott a partizán szövetség küldöttsége

k vt/fk um szó cz

1973. szeptember 29.

a jugoszláviai testvérszervezet, a subnor meghívására szombaton slatinski-drenovac-ba utazott a magyar partizán szövetség küldöttsége, hogy részt vegyen a petőfi sándor nevét viselő egykori partizán zászlóalj megalakulásának 30. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepi megemlékezésen. a delegáció vezetője hegedüs pál, a petőfi zászlóalj volt harcosa. /mti/

--

13.50/um

- 33 -

NA 1420

bb. 62. négy rendelet a közúti közlekedés újraszabályozására - intézkedések a közlekedésbiztonság érdekében

1 kf/gk/1l cz

1973. szeptember 29.

a kormány egy éve hozott határozatot a közúti közlekedés biztonságának javítására. a rendelet az irányelveken kívül előírta az illetékes tárcák, szervek tennivalóit is. a közlekedés- és postaügyi minisztérium vezetői dr. csanádi györgy miniszter elnökletével és a belügyminisztérium vezetőinek részvételével a napokban összegezték, hogy milyen eredményeket értek el 11 hónap alatt a határozat végrehajtásában. a tárca és a társ szervek intézkedéseiről a kpm autóközlekedési főosztályán tájékoztatták az mti munkatársát.

a kormányhatározat alapján négy rendeletet - a közúti közlekedés új szabályát, a járművekre vonatkozó műszaki előírások és hatósági eljárási szabályokat, valamint a forgalombiztonsági rendelkezéseket - készít elő a kpm. a tárca ugyancsak rendelkezett a gépjárművezető-képzés tan- és vizsgadíjainak módosításáról, amellyel az állami oktatásban az autóközlekedési tanintézet - a növekvő igényeknek megfelelően - állami dotáció nélkül bővíteni tudja kapacitását, s ezzel a mostani várakozási időt 1975-re elfogadható szintre, egy-két hónapra tudja csökkenteni budapestben is.

az általános közlekedési nevelés fejlesztése érdekében a művelődésügyi minisztériumban - a kpm, a bm stb. bevonásával - munkacsoport alakult amely az óvodásoktól a középiskolásokig közlekedési ismeretanyagot dolgozott ki. a bizottság már véleményezte az általános iskolák vi-vii. osztályosai számára készített „közlekedési ismeretek”, című tankönyvet s külön javaslatot állított össze a közlekedési ismeretek fejlettebb oktatására. az autós szakmával kapcsolatos szakközépiskolák tanulói részére lehetővé tették a hivatásos gépjárművezető-képzést. a forgalomtechnikában jártas szakembereket korábban nem oktattak hazánkban, az idén a budapesti műszaki egyetem mérnökkara és közlekedésmérnöki kara szakmérnök képző tanfolyamot indított, amelyről évenként 40-80 forgalomtechnikai szakember kerül ki. a gépjárművekkel kapcsolatos egységes orvosi-egészségügyi vizsgálatokra a visszaélési lehetőségek megszüntetésére az egészségügyi minisztérium az érvényes jogszabályok végrehajtására - a kpm, ovbm közreműködésével - irányelveket ad ki.

a kpm közúti igazgatóságai a közlekedésrendészeti és a tanácsai szakigazgatási szervek bevonásával 6200 kilométeres főúthálózaton és 23 500 kilométer alsóbbrendű útvonalon felülvizsgálták a csatlakozó földutak sárrázóit.
/folyt.köv./

14.20/1l

NA 1430

- 34 -

bb. 62./ négy .... folyt./ 1l

megállapították, hogy a legforgalmasabb országos főutakhoz kapcsolódó földutak kevesebb mint 10 százaléka rendelkezik megfelelően mondható sárrázóval, s az ellenőrzések nyomán a 73 723 földutacsatlakozásból 16 371-et megszüntethetőnek találtak. a közúti igazgatóságok a megszűnésre ítélt utacsatlakozásokra majd sürgősségi sorrendben az országos főúthálózathoz s az alsóbbrendű utakhoz kapcsolódó földutak sárrázóinak kiépítésére hoznak határozatot. az anyagi lehetőségek figyelembevételével az előbbinél három év az utóbbinál tíz év a végrehajtási határidő. javaslat készült a lassu járművek kitiltására a főközlekedési útvonalokról.

a minisztérium tervezetet készített a biztonsági övek kötelező bevezetésére, a sebességmérő műszerek kötelező alkalmazására, a hazai forgalomba kerülő gépjárműtipusok hatósági engedélyezési eljárására, amelyeket a járművekre vonatkozó új műszaki előírások tartalmaznak majd. a kormányhatározat a forgalomtechnikai feladatok ellátására a tanácsokat jelölte ki. s ezzel egyben nehéz feladat elé állította őket. az egymástól független közlekedési hatóságok tevékenységének összehangolására a kpm forgalomtechnikai rendelkezéseket, irányelveket dolgozott ki. ezen kívül a minisztérium

egy-egy fő bérének átadásával lehetőséget nyújtott a megyei tanácsoknak ahhoz, hogy megfelelő képzettségű forgalomtechnikai kérdésekkel foglalkozó szakembert állítsanak munkába.

a minisztériumi értékelés megállapította azt is, hogy a tanácsok közlekedési szakigazgatási szervei - a megindult fejlődés ellenére - a forgalomtechnikai feladatok ellátásának kezeli szakaszában tartanak, munkájuk lényegében ott hatékonyabb, ahol a súlyosan jelentkező közlekedési problémák - például somogy, és veszprém megyében a balatoni üdülőforgalom miatt - azt kikényszerítik./mti/

--

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 63. sz. hír / népművészeti bemutatók .../ című hírünket teljes egészében

v i s s z a v o n j u k ./mti/

--

- 35 -

14.25/1l

NA 1430

bb.63. országszerte megemlékeztek a fegyveres erők napjáról

ö vid/vt/fm /p szö

1973. szeptember 29.

Szombaton országszerte megemlékeztek a fegyveres erők napjáról. a fővárosi és a vidéki helyőrségekben, a Laktanyákban ünnepi csapatgyűléseket tartottak, amelyeket kulturális és sportműsorok követtek. megemlékezések zajlottak le a gyárakban, az üzemekben és a vállalatoknál, az iskolákban pedig ünnepi uttörő csapatgyűlések voltak, illetve ifjugarða programokat rendeztek.

az 1848-as szabadságharc 125. évfordulója és a fegyveres erők napja alkalmából koszoruzási ünnepséget tartottak a pákozdi hősi emlékműnél, ahová székesfehérvárról faklyás ifjúsági stafétát indítottak. a katonai díszőrség tisztelgését oláh istván vezérőrnagy, a néphadsereg vezérkari főnöke, honvédelmi miniszter-helyettes fogadta, majd az ünnepségen résztvevő ötezer fejér megyei fiatal és uttörőt khaut andrás, a kisz fejér megyei bizottságának első titkára köszöntötte. a pákozdi ünnepségen jelen volt herczeg károly, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára, borbély gábor, a kisz központi bizottságának titkára, tarcsay tiber vezérőrnagy az mszmp néphadseregi bizottságának első titkára, menyhárt andrás vezérőrnagy, závodi imre, a fejér megyei tanács elnöke és csóka jános, a hazafias népfront fejér megyei bizottságának titkára.

az ünnepségen borbély gábor mondott beszédet. hangsúlyozta, hogy az 1848-49-es szabadságharc és a magyar forradalmi hagyományok nagy szerepet játszanak az ifjúság hazafias szellemű honvédelmi nevelésében, szocialista hazánk a nagy elődök szabadságküzdelmeinek örököse és megvalósítója. az ünnepség után fejér megye párt-és állami vezetői, a fegyveres erők, az ifjúság és az uttörők képviselői megkoszorúzták a pákozdi hősi emlékművet. a megalakulásuk 25. évfordulóját ünneplő mhsz-csapatok és a néphadsereg katonái ezután nagyszabású katonai, harcászati bemutatót tartottak a pákozdi dombokon.

/folyt köv ./

15.15/p

NA 1520

-36-

bb.63. országszerte.....1.folyt /p

nagyszabású ünnepség zajlott le a nógrád megyei karancsberényben is, annál az egykori vadászháznál, amely a nógrádi sándor partizáncsoport harcálláspontja volt, s amelyben néhány évvel ezelőtt kiállítás rendeztek a szovjet hadsereg magyarország fel-szabadításáért vívott harcairól, a nógrádi sándor partizáncsoport akciójáról, nógrádi sándor életjáról, munkásságáról, a muzeum mostantól a n, nógrádi sándor partizáncsoport emlékmúzeum, nevet viseli. a szombati ünnepségen géczy jános, a nógrád megyei pártbizottság első titkára köszöntötte a fegyveres testületek megyei parancsnokait, képviselőit. az ezt követő névadó ünnepségen részt vett papp árpád vezérőrnagy, a munkásőrség országos parancsnoka, hoffer istván, a megyei tanács elnöke, továbbá nógrád megye, salgótarján város és a salgótarjáni járás párt- és állami szerveinek, tömegszervezeteinek, kulturális intézményeinek vezetői, a besztercebányai szlovák pártküldöttség, a szovjet hadsereg ideiglenesen hazánkban tartózkodó katonai alakulatainak képviselői, a nógrádi partizáncsoport egykori tagjai, valamint nógrádi kálmán, nógrádi sándor fia. dr. boros sándor, a megyei pártbizottság titkára mondott beszédet, majd a küldöttségek képviselői elhelyezték koszorúikat az épület falán elhelyezett emléktábla előtt.

ugyancsak szombaton avatta fel nagybátonyban a salgótarjáni járás 11. számú kakukk józsef munkásőrszázalójának új szék-házát papp árpád, a munkásőrség országos parancsnoka.

a fegyveres erők napja tiszteletére szolnok város kisz-bizottsága a tizenegyedik alkalommal rendezte meg szolnokon a város fiataljainak honvédelmi és sporttalálkozóját: a tiszaliget napokat. a kétnapos program szombaton hadijátékkal kezdődött. a kilian györgy honvédelmi uttörőszázalój mintegy három-ezer uttörője vett részt a különböző katonai jellegű játékokban. a sportpályákon száz ifjúsági, iskolai csapat közreműködésével kispályás labdarugó, kézi-és röplabda villámtorna és összetett honvédelmi versenyre került sor.

/folyt .köv /

15.20/p

NA 1525

-37-

bb.63. országszerte .....2.folyt /p

bács-kiskun megye városaiban és számos rendezvényen emlékeztek meg a fegyveres erők napjáról. baján koszoruzási ünnepség volt a hősi emlékműnél, kalocsán ünnepélyes katonai eskütételre került sor. kiskunfélegyházán kulturális rendezvényeket tartottak. a megyében kiállításokon és előadásokon mutatták be, illetve ismertették a fegyveres erők életét.

koszoruzási ünnepség zajlott le kaposvárott, a szovjet hősök emlékművénél is, ahol a megyei, városi párt-, állami, társadalmi szervek, a fegyveres testületek, a munkásörtség, a partizánszövetség valamint a kisz képviselői helyezték el koszoruikat az mhsz megyei vezetősége által rendezett ünnepségen emléklapokat adtak át a legjobb aktivistáknak.

győr-sopron megyében ünnepi ülésekkel és honvédelmi sporteseményekkel köszöntötték a fegyveres erők napját. a győri magyar vagon-és gépgyár kisz-bizottságának és mhsz-vezetőségének szervezésében ezer, vagongyári dolgozó utazott porvacseszre, ahol járőrversenyen mérték össze tudásukat és megtekintették az mhsz különböző technikai bemutatóit. péren tizennégy megye legkiválóbb repülőmodellezőin kívül csehszlovák, ndk-beli, román, svájci, és osztrák versenyzők vetélkedtek a rába-kupáért.
/mti/

--

bb.65. a sportfogadási és Lottó igazgatóság

k/pá/p szö

1973. szeptember 29.

közl: a 39. játékhetén a Lottó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők: öttalálatos szelvény nem akadt. a négytalálatos szelvények száma 77 darab, a nyeremény egyenként 59.933 forint. háromtalálatos szelvény 5369 van, ezekre egyenként 430 forintot fizetnek. a 146.987 kéttalálatos szelvény egyenkénti nyereményösszege 20 forint. /mti/

15.25/p

--
-38-

NA 1810

bb.66. elhunyt sipos erzsébet

i -don/pá/p szö

1973. szeptember 29.

sipos erzsébet, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosa életének 78. évében moszkvában elhunyt. temetése - kívánsága szerint - az óbudai temetőben október 2-án, 14 órakor lesz, a hatos percellában.

x x x

/a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk sipos erzsébet életjrajzának főbb adatait - alapanyagként ./

sipos erzsébet 1896. július 21-én budapestén született. az első világháború idején diákként ismerkedett meg a galilei körben a kor haladó eszméivel. 1917-től az mszdp tagja, a magánál-almozottak országos szervezetének adminisztrátora. itt lett a háborúellenes szocialista erők, a baloldali szociáldemokrata és az antimilitarista csoportok, vágó béla, szántó béla, hevesi gyula, majd korvin ottó által vezetett különböző irányzatainak egyik szerény, de nélkülözhetetlen mindenese.

egyike a forradalmi szocialisták aktivistáinak, akiket szamuely tiber ,, a bolsevizmus magyarországi előharcosainak,, nevezett. korvin ottó, későbbi férje-oldalán cselekvő részese az 1918-as őszirózsás forradalomnak, a köztársaság kikiáltását, a forradalom továbbvitelét követelő megmozdulásoknak. 1918. november közepétől segíti a kommunista párt létrehozását, az előkészítő értekezletek és a városmajor utcai alakuló konferencia szervezését. a kommunista vezetők 1919. február 20-át követő letartóztatása után ő teremti meg a kapcsolatot alpári gyulával. segítette a vörös újság szerkesztésével megbízott alpári gyula munkáját, szervezte az összeköttetést a börtönben levő vezetőkkel. a tanácsköztársaság idején rövid ideig továbbra is a párttitkárságon, majd a munkaügyi-és népjóléti népbiztosságon dolgozott. feladata a gyermekvédelmi intézmények, a gyermeküdültetés szervezése volt. a kommun megdöntése után illegálisra ment, de augusztus 20-án felismerték, és letartóztatták. 1922. januárjáig a zalaegerszegi internáló táborban sinylődött. 1922. tavaszán szovjet. oroszországba érkezett. itt a szakszervezeti internacionaléban dolgozott. s részt vett a munka-és tudás könyvtár kiadványainak előkészítésében. moszkvában kun béla mellett a magyar szekció titkári teendőit is ellátta. tevékenyen részt vett a moszkvai emigránsok klubjának munkájában. 1928 és 1934 között a sarló és kalapács szerkesztőségében, majd 1934. decemberétől 1937 november elejéig egy iparművészeti műhelyben dolgozott.
/folyt köv ./
16.00/p

-39-

NA 1645

L

bb.66.elhunyt .....folyt /p

a személyi kultusz következtében - férjével, magyar Lajossal együtt - őt is igazságtalan sérelmek érték.

sipos erzsébetet a magyar népköztársaság elnöki tanácsa 1968-ban, mint a párt alapító tagját a „munka vörös zászló érdemrendjével”, tüntette ki. tulajdonosa volt a „magyar tanácsköztársaság emlékérmének”, is ./mti/

--

bb.67. egy hónappal meghosszabbítják az mhsz jubileumi kiállítását

k/vt/gg/a/la

1973. szeptember 29.

a nagy érdeklődésre való tekintettel az országos hadtörténeti múzeumban meghosszabbítják a magyar honvédelmi szövetség augusztusban nyílt jubileumi kiállítását. a tárlat - amelynek a megnyitás óta csaknem 20 000 látogatója volt - október végéig tekinthető meg az 1. kerület, tóth árpád sétány 40. szám alatt. /mti/

--

felhasználható 17 óra után!

bb.68. verdi requiem-jével zárult a székesegyházi hangverseny-sorozat pécsen

vid/fm/a/la

1973. szeptember 29.

pécs híres műemléki-épületében a négytornyú székesegyházban szombaton hangversenyt rendeztek. a pécsi filharmonikus zenekar és a pécsi liszt ferenc kórus - antal györgy karnagy és breitner tamás vezényletével - verdi requiem-jét szólaltatta meg az évszázados falak között. ezzel véget ért az idei székesegyházi koncertsorozat, amelyet az országos filharmonia és az országos idegenforgalmi tanács rendezett a pécsi püspökség hozzájárulásával. a dóm kitűnő akusztikájú hajójában május és szeptember között egy-egy hangverseny, liszt-és verdi hangversenyt hallgattak a zenekedvelő pécsiek. s a városba látogató hazai és külföldi vendégek. jövőre - az idegenforgalmi idényben - ismét megrendezik a székesegyházi hangverseny-sorozatot. /mti/

--

16.25/a

- 40 -

MA 16.00

bb.69. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

la/p la

1973. szeptember 29.

57. ifjúsági klub
58. pál lénárd nyilatkozata
59. a jordánia 1. kp évfordulója
60. diplomáciai kapcsolatok felvétele
61. hazaérkezett a magyar küldöttség a kgst vb üléséről
62. négy rendelet a közúti közlekedésről
63. népművészeti bemutatók /visszavonva !/
uj 63. fegyveres erők napja
64. jugoszláviába utazott a partizán szövetség küldöttsége
65. lottó nyereségjegyzék
66. elhunyt sipos erzsébet
67. mhsz jubileumi kiállítás
68. verdi: requiem
69. hírjegyzék.
/mti/

--

bb.70. időjárásjelentés

gg/a/la

1973. szeptember 29.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 29-én, szombaton 19 órakor:

nyugatról felhősödés

várható időjárás vasárnap estig: nyugatról lassan megnövekvő felhőzet, a nyugati és északi megyékben főként délután fűtőesőkkel. megélenkülő délnyugati, nyugati szél. reggel néhány helyen köd. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 20 fok körül lesz. /mti/

--

bb.71. hazaérkezett varsóból a budapesti pártbizottság küldöttsége

a/la

1973. szeptember 29.

szombaton hazaérkezett varsóból a budapesti pártbizottság delegációja, amelyet somogyi sándor, az mshmp budapesti bizottságának titkára vezetett. a delegáció a lengyel egyesült munkáspárt varsói bizottságának meghívására egy hetet töltött a lengyel fővárosban.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelentek dr. péter jános, dr. vida kálmán, a budapesti pártbizottság osztályvezetői és tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

18.55/a

- 41 -

bb.72. hazaérkezett romániából a magyar pártmunkás küldöttség

a/la

1973. szeptember 29.

szombaton hazaérkezett a z mszmp kb pártmunkás küldöttsége, amely a román kommunista párt kb meghívására pap jánosnak, a kb tagjának, a veszprém megyei pártbizottság első titkárának vezetésével látogatást tett Romániában. a küldöttséget szombaton fogadta Gheorghe Pana, a román kommunista párt állandó elnökségének és végrehajtó bizottságának tagja, a kb titkára.

a pártmunkás küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Nagy Tibor, a kb osztályvezető helyettese fogadta. jelen volt Ioan Cotot, a román szocialista köztársaság magyarországi nagykövete./mti/

--

kk.73. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

a/la

1973. szeptember 29.

70. időjárásjelentés

71. hazaérkezett Varsóból a budapesti pártbizottság küldöttsége

72. hazaérkezett Bukarestből a magyar pártmunkás küldöttség

73. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

21.00/a

- 42 -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: Burján Sándor
ügyeletes szerkesztő: Halasi György
szerkesztők: Koncz Antal
Lakatos Erzsébet

ok

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 30.

bb 1. forr az új bor - telnek az alföldi pincék

vid/ká-ju -cz

1973. szeptember 30.

az utóbbi évek leggazdagabb szürete zajlik az alföldön. eddig a homoki szőlőültetvények több mint feléről került hordóba a termés, több mint egy millió hektoliter új bor forr a bécs-kiskun megyei kertgazdaságokban és állami pincészetekben. a hozam mennyiségileg és minőségileg is jobb a tavalyinál. az édes mustban kitűnően koncentráálódtak a szinés az aromaanyagok. /mti/

--

bb 2. svájci vendégszereplésre utazott a mezőkövesdi matyó együttes

vid-ju -cz

1973. szeptember 30.

vasárnap egy hetes svájci vendégszereplésre utazott a mezőkövesdi matyó együttes. a vendégszereplésük során hat városban mutatják be folklór műsorukat.

szinpompás népviseletben elevenítik fel többek között a matyó lakodalmas táncos-énekes jeleneteit, bemutatják a szentistváni és a tardi tánc-feldolgozásukat, valamint a Bükk-aljai és matyó vidék népdalaiból készített összeállításukat. /mti/

--

10.35/ju

NA 14⁰⁰

- 1 -